

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713212673
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6713212673.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky J. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo W., F. č. XX, zastúpenej JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou so sídlom v Lučenci, T. G. Masaryka č. 14/A, proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31690904, so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, zastúpenému právnym zástupcom MST PARTNERS, s.r.o., IČO: 36861545, so sídlom v Bratislave, Laurinská č. 3, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Martin Timcsák, konateľ a advokát, za účasti Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, IČO: 42205735, so sídlom v Nitre, Petzwalova č. 12, ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky, o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/151/2013-180 zo dňa 09.07.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania (prvý výrok) m e n í tak, že návrh odporcu na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účasti subjektu Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, IČO: 42205735, so sídlom v Nitre, Petzwalova č. 12, ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým výrokom uznesenia (prvý výrok) okresný súd na základe návrhu odporcu na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky do konania, vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil v podstate s odôvodnením, že tento je združením, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, ktorého vstup do konania zákon predpokladá. Súhlas navrhovateľky so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jej strane vyvodil zo skutočnosti, že vstup vedľajšieho účastníka do konania oznámila samotná navrhovateľka už v návrhu na začatie konania. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 93 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu vo vzťahu k výroku o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky do konania (prvý výrok) podal odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, ktorým navrhol zrušenie uznesenia a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Vyjadril názor, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka sa v konaní domáha zrušenia rozhodcovských rozsudkov. Navrhovateľka sa nechala zastúpiť zástupcom z radov advokátov. Skutočnosť, že navrhovateľka sa nechala v konaní zastúpiť advokátom spochybňuje odbornosť a spôsobilosť vedľajšieho účastníka ako spotrebiteľského združenia hájiť v konaní záujmy navrhovateľky. Preto nesúhlasil so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na strane navrhovateľky. Napadnutý výrok uznesenia okresného súdu považoval za nesprávny.

Navrhovateľka ani vedľajší účastník na strane navrhovateľky sa k odvolaniu odporcu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku podľa § 220 O.s.p. zmenil; je však potrebné uviesť, že ide len o zmenu formulácie výroku uznesenia okresného súdu a z hľadiska obsahu ide o potvrdenie názoru okresného súdu, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane navrhovateľky nastali a jeho vstup do konania je prípustný (formuláciu výroku bolo potrebné zmeniť z dôvodu, že znenie výroku o „pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania“ evokuje, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania nastávajú až právoplatným rozhodnutím súdu ako je to napríklad v prípade rozhodnutia podľa § 92 ods. 1 O.s.p. o pripustení vstupu ďalšieho účastníka do konania; účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania však nastávajú už samotným doručením oznámenia o vstupe súdu a preto podľa názoru odvolacieho súdu obsahu rozhodnutia lepšie zodpovedá znenie výroku o zamietnutí návrhu odporcu na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účastníctva vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky; ustanovenie § 93 ods. 3 druhá veta O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 totiž nehovorí o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ale práve o rozhodnutí o prípustnosti vedľajšieho účastníctva ako takého, t.j. o prípustnosti vedľajšieho účastníctva, ktoré už vzniklo doručením oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe do konania, z čoho vyplýva, že musí byť rozdiel vo výrokoch, keď súd rozhoduje podľa § 92 ods. 1 O.s.p. (v tomto prípade súd rozhoduje o vstupe) a keď súd rozhoduje podľa § 93 ods. 3 druhá veta O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 (v tomto prípade súd rozhoduje o prípustnosti už uskutočneného vstupu); zo znenia ustanovenia § 93 ods. 3 druhá veta O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 sa dajú vyvodiť len dve do úvahy prichádzajúce znenia výroku rozhodnutia v prípade, že súd návrhu na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania nechce vyhovieť, t.j. buď tento procesný návrh zamietne alebo vysloví, že vedľajšie účastníctvo konkrétneho vedľajšieho účastníka popri niektorom z účastníkov konania je prípustné (zo znenia zákona sa nedá vyvodiť, že súd v tomto prípade pripúšťa samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania, pretože tento už nastal); len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že s možnosťou zamietnutia návrhu podľa § 93 ods. 3 druhá veta O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účastníctva počítala aj staršia literatúra - pozri Vladimír Handl, Josef Rubeš a kol.: Občanský soudní řád; Komentář; Panorama Praha; 1985, str. 422, bod 9); s účinnosťou od 01.01.2015 zneniu ustanovenia § 93 ods. 3 druhá veta O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 zodpovedá ustanovenie § 93 ods. 3 posledná veta O.s.p.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014), do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 prvá a druhá veta O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

Odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľka voči odporcovi domáha zrušenia štyroch rozhodcovských rozsudkov vydaných rozhodcovským súdom s odôvodnením, že v konaniach, ktoré predchádzali ich vydaniu, boli porušené jej práva ako spotrebiteľa; základom pre vydanie predmetných rozhodcovských rozsudkov boli poisťné zmluvy uzavreté medzi navrhovateľkou ako poisťníkom na jednej strane a odporcom ako poisťovateľom na strane druhej, v ktorých navrhovateľka vystupovala ako spotrebiteľ (podľa názoru odvolacieho súdu pre účely odvolacieho konania nie je rozhodujúce, že tri zo štyroch poisťných zmlúv uzavrela navrhovateľka súčasne ako „obchodná zástupkyňa oprávnená na dojednávania poistenia“ v mene odporcu, pretože to nič nemení na charaktere účastníkov konania ani poisťných zmlúv ako zmlúv spotrebiteľských, pretože ich obsah ako vopred predtlačených tzv. formulárových zmlúv nemohla navrhovateľka ovplyvniť); ako dôvod, pre ktorý žiada zrušenie uvedených rozhodcovských rozsudkov navrhovateľka uviedla, že v rozhodcovských konaniach boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, nakoľko poisťné zmluvy obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky (najmä vo vzťahu k ustanoveniam všeobecných podmienok o rozhodcovskej doložke). Priamo v návrhu na začatie konania označila navrhovateľka vedľajšieho účastníka na jej strane, keď k návrhu pripojila oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania na strane navrhovateľky. Odporca vo vyjadrení k návrhu podal návrh na

vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účasníctva vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky, ktorý v podstate odôvodnil nedostatkom súhlasu zo strany navrhovateľky so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Následne napadnutým uznesením okresný súd vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože predmetné poisťné zmluvy uzavrela navrhovateľka ako spotrebiteľ. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Zo spisu je zrejmé, že vedľajší účastník vstúpil do konania pred 31.12.2014.

Navrhovateľ svoj návrh na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účasníctva v prejednávanej veci odôvodnil v podstate tým, že na svoj vstup do konania potrebuje vedľajší účastník výslovný súhlas účastníka, ktorého záujmy chce v konaní podporovať ako osobitný predpoklad jeho účasti v konaní; súčasne uviedol, že nakoľko je navrhovateľka v konaní zastúpená advokátom, je spochybnená odbornosť a spôsobilosť vedľajšieho účastníka ako spotrebiteľského združenia hájiť v konaní záujmy navrhovateľky.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. (podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014) nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný; prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom neprípustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013); odvolací súd zdôrazňuje, že vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Preto pokiaľ v prejednávanej veci vedľajší účastník doručil oznámenie o svojom vstupe do konania na strane navrhovateľky, ktorá v priebehu konania nevyjadrila svoj nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na svojej strane (naopak jej súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jej strane je možné vyvodiť zo skutočnosti, že vedľajšieho účastníka označila vo svojom návrhu na začatie konania a jeho oznámenie o vstupe do konania na jej strane pripojila k návrhu na začatie konania), návrh odporcu na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania nemôže byť dôvodný.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 353/2014 Z. z. účinným od 01.01.2015 sa v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. za prvú vetu vložila nová druhá veta, ktorá znie: "Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada."; predmetný zákon v tejto súvislosti nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia, v zmysle ustálených procesných zásad sa preto v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania; súčasne v zmysle zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov a legitímne očakávania, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) upravovalo spôsob, akým vedľajší účastník vstúpi do konania, resp. akým získa procesné postavenie vedľajšieho účastníka. Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania sú v zmysle citovaného ustanovenia spojené s okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu; oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania predstavuje procesný úkon, ktorého účinky súd posudzuje podľa právnej úpravy účinnej v čase uskutočnenia takéhoto úkonu; žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31.12.2014 nevyžadovalo výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane tak, ako na to poukazoval odporca v návrhu na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, keď zjavne nesprávnym spôsobom vykladá uznesenie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013; Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31.12.2014 umožňuje konajúcemu súdu rozhodovať o prípustnosti vedľajšieho účastníctva len na návrh (§ 93 ods. 3 druhá veta v znení účinnom do 31.12.2014), čo znamená, že prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013). Z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva samostatné procesné postavenie vedľajšieho účastníka v konaní porovnateľné s postavením účastníka konania vo vzťahu k procesným právam a procesným povinnosťam.

Pokiaľ odporca v odvolaní výslovne argumentoval, že zo skutočnosti, že navrhovateľka sa v konaní nechala zastupovať zástupcom z radov advokátov, vylučuje vedľajšie účastníctvo vedľajšieho účastníka na jej strane, odvolací súd udáva, že táto argumentácia nemá oporu v platnom práve. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a súvisiacej súdnej praxe nevyplýva záver, že účastník konania, na strane ktorého v konaní na jeho podporu vystupuje vedľajší účastník, sa nemôže v konaní nechať zastupovať zástupcom z radov advokátov, resp. že zastúpenie účastníka zástupcom z radov advokátov tvorí prekážku účasti vedľajšieho účastníka v konaní na strane tohto účastníka.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý výrok uznesenia okresného súdu s poukazom na § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh odporcu na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účastníctva vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.